

แผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ :
ขอนแก่น
(ฉบับคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบ)

มกราคม 2535

แผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น

1. ความเป็นมา

1.1 สืบเนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก ขึ้นเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2523 ให้มีหน้าที่ในการศึกษา สืบหาความต้องการสถานที่ทำงานของหน่วยราชการ พิจารณาและกำหนดความเหมาะสมในด้านการใช้ที่ดิน การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การเสนอแนะแนวทางและจัดทำแผนการใช้ที่ดิน ตลอดจนแนวทางในการกำหนดพื้นที่ของสถานที่ราชการในอนาคตของหน่วยราชการที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก

1.2 จากหน้าที่ดังกล่าว คณะกรรมการฯ จึงได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและเมืองหลักขึ้น โดยเริ่มดำเนินการในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลเป็นอันดับแรก ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบในหลักการตามแผนการใช้ที่ดินที่จัดทำขึ้นนี้แล้วตั้งแต่วันที่ 12 กรกฎาคม 2531 และขณะนี้ได้เริ่มมีการปฏิบัติตามแผนการใช้ที่ดินดังกล่าวแล้ว โดยมีคณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการ (ซึ่งมีท่านนายกรัฐมนตรี เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขาธิการ เลขาธิการคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขาธิการ) กำกับและควบคุมให้เป็นไปตามแผนการใช้ที่ดินดังกล่าว ต่อมาคณะกรรมการฯ ได้จัดทำแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคเหนือ : เชียงใหม่ ภาคตะวันออก : ชลบุรี ภาคใต้ : สงขลา-หาดใหญ่ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : นครราชสีมา และขอนแก่น ตามลำดับ สำหรับแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคเหนือ : เชียงใหม่นั้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2532 และให้หน่วยงานในจังหวัดเชียงใหม่ เริ่มปฏิบัติตามแผนดังกล่าวตั้งแต่ปีงบประมาณ 2532 เป็นต้นไป และแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออก : ชลบุรี คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2533 และเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2534

1.3 สำหรับแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น นี้ได้เริ่มดำเนินการตั้งแต่ พ.ศ. 2529-2531 โดยคณะกรรมการฯ ได้มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ศึกษา สืบหาความต้องการสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น และว่าจ้างสถาบันวิจัยของรัฐ คือ สถาบันวิจัยสังคม และภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำการศึกษาวิจัยเพื่อวางแผนการใช้ที่ดินของ

หน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น และได้นำเสนอคณะกรรมการฯ พิจารณาให้ความเห็นชอบผ่านสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างต่อเนื่องตามลำดับ

2. ผลการดำเนินงาน

2.1 ในการวางแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น หน่วยงานที่ศึกษาวิจัยเพื่อวางแผนนั้น เน้นศึกษาเฉพาะหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการบริหารส่วนกลาง และราชการบริหารส่วนภูมิภาค และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในจังหวัดขอนแก่น ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง 76 หน่วยงาน (ร้อยละ 59.4) หน่วยงานราชการบริหารส่วนภูมิภาค 32 หน่วยงาน (ร้อยละ 25.0) และหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ 20 หน่วยงาน (ร้อยละ 15.6) รวมทั้งสิ้น 128 หน่วยงาน

2.1.1 สภาพทั่วไปของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักขอนแก่น

1) หน่วยงานของรัฐในเมืองหลักขอนแก่นประกอบด้วยหน่วยงานหลายระดับ ตั้งแต่ระดับเมือง อำเภอ จังหวัด และภาคหรือศูนย์หรือเขต ซึ่งมีหน่วยงานระดับภาคนี้มากถึง 32 หน่วยงาน หรือร้อยละ 25.0 ของหน่วยงานทั้งหมด

2) หน่วยงานเกือบทั้งหมด คือ 127 หน่วยงาน หรือร้อยละ 99.2 ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง และส่วนใหญ่จะอยู่ในเขตเทศบาลเมือง (ตำบลในเมือง) มีหน่วยงานตั้งอยู่ 103 หน่วยงานหรือประมาณ ร้อยละ 81.0 ของหน่วยงานทั้งหมด นอกนั้นอยู่ในตำบลอื่น ๆ คือ ตำบลท่าพระ ตำบลเมืองเก่า ตำบลศิลา และตำบลสำราญ มีเพียง 1 หน่วยงาน ที่อยู่ในอำเภอพล คือ ศูนย์ฝึกวิชาชีพขอนแก่น

3) หน่วยงานส่วนใหญ่รวมตัวกันอยู่ในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น มีทั้งสิ้น 56 หน่วยงาน หรือร้อยละ 44.0 ของหน่วยงานทั้งหมด หน่วยงานเหล่านี้ส่วนใหญ่ต่างมีอาคารและอาณาเขตของตนเองโดยเฉพาะ หลายหน่วยงานยังมีพื้นที่เหลือว่างอยู่มากพอที่จะให้หน่วยงานอื่น ๆ มาอยู่รวมกันได้

4) มีความแตกต่างในเรื่องของขนาดของหน่วยงานเป็นอย่างมาก ทั้งในด้านบุคลากรและพื้นที่ทำงานตลอดจนถึงที่ดินที่เป็นที่ตั้งของอาคารที่ทำงาน บางหน่วยงานมีที่ดินในครอบครองขนาดใหญ่ และยังใช้ประโยชน์ไม่เต็มที่

5) ลักษณะอาคารที่ทำการของหน่วยงาน ส่วนใหญ่เป็นอาคารขนาดเล็ก และเป็นอาคารเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน อาคารขนาดใหญ่ที่มีหลายหน่วยงานอยู่ร่วมกัน มีอยู่เล็กน้อย เช่น อาคารศาลากลางจังหวัด มีหน่วยงานอยู่ร่วมกัน 19 หน่วยงาน หรือร้อยละ 15.0

6) หน่วยงานที่มีอาคารที่ทำการและบริเวณของตนเองโดยเฉพาะ มีมากถึง 63 หน่วยงาน หรือประมาณร้อยละ 50.0 ของหน่วยงานทั้งหมด มีเพียง 3 หน่วยงาน หรือร้อยละ 3.0 ที่เช่าอาคารสถานที่ทำงานจากเอกชน นอกนั้นอยู่ร่วมกับหน่วยงานอื่น

7) ที่ตั้งของหน่วยงานบางหน่วยงานไม่เหมาะสม ไม่สัมพันธ์กับหน่วยงานอื่น มีการใช้ประโยชน์ที่ดินไม่เหมาะสม เช่น สำนักงานป่าไม้เขตขอนแก่น ซึ่งมีลักษณะงานหลักที่ไม่ต้องให้บริการประชาชน แต่ต้องการใช้พื้นที่มากในการเพาะกล้าไม้เพื่อแจกจ่ายต้นกล้าแก่ประชาชนผู้สนใจ ปัจจุบันตั้งอยู่ที่ถนนในศูนย์ราชการ ด้านหน้าของศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น ซึ่งเป็นบริเวณที่ประชาชนสามารถมาติดต่อได้สะดวก

8) ปัจจุบันหน่วยราชการในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นเริ่มประสบปัญหาการใช้สถานที่ โดยเฉพาะหน่วยงานที่อยู่รวมกันในอาคารศาลากลางจังหวัด จะมีปัญหาพื้นที่ทำงาน พื้นที่บริการประชาชน และพื้นที่สำหรับการขยายงานในอนาคต หน่วยงานที่มีปัญหาการใช้สถานที่เหล่านี้ขณะนี้ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้ เนื่องจากพื้นที่ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการ ปัจจุบันถูกครอบครองหรือจับจองโดยหน่วยราชการอื่นไปหมดแล้ว

9) ลักษณะสำคัญของหน่วยงานในภูมิภาคที่แตกต่างไปจากหน่วยงานในกรุงเทพมหานคร คือ การจัดเตรียมอาคารที่พักอาศัยไว้ส่วนหนึ่งในบริเวณที่ทำการหรือบริเวณข้างเคียง สำหรับหน่วยงานที่มีที่ดินไม่เพียงพอ หน่วยงานในเมืองหลักขอนแก่นที่มีบ้านพักสำหรับเจ้าหน้าที่พักอาศัยมีทั้งสิ้น 100 หน่วยงาน หรือประมาณร้อยละ 78.0 ของหน่วยงานทั้งหมด ซึ่งยังไม่เพียงพอกับความต้องการ

10) สภาพแวดล้อมของที่ตั้งของหน่วยงาน โดยทั่วไปยังมีสภาพที่ดี ไม่มีปัญหาด้านมลภาวะ

2.2.1 ปัญหาของหน่วยงานในเมืองหลักขอนแก่น

ปัญหาหลักที่สำคัญ ๆ ได้แก่

1) ถึงแม้ว่าหน่วยงานส่วนใหญ่จะรวมอยู่บริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นก็ตาม แต่มิได้มีการรวมกลุ่มของหน่วยงานที่มีลักษณะงานหลักเหมือนกัน หรือ

มีสายการบริหารที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กันมารวมกลุ่มกันอย่างเป็นระบบเพื่อความคล่องตัวของการบริหารการประสานงาน และการบริการประชาชน

2) การขยายหรือการโยกย้ายหน่วยงานเป็นไปตามความพร้อมทางด้านที่ดินที่จะเป็นที่ตั้ง และความพร้อมทางด้านงบประมาณของหน่วยงานเป็นหลักไม่ได้มีการพิจารณาโดยละเอียดถึงความเหมาะสมทางด้านการบริหาร

3) ที่ตั้งของหน่วยงานบางหน่วยงานไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน

4) หน่วยงานที่มีอาคารและอาคารบริเวณของตนเอง หลายหน่วยงานมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินที่ครอบครองไว้ไม่เต็มที่ ยังมีที่ว่างเหลือเพียงพอที่จะให้หน่วยงานอื่นเข้าไปใช้ได้

5) หน่วยงานที่อยู่ในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น หลายหน่วยงานที่มีปัญหาการใช้สถานที่ หรือต้องการขยายหน่วยงาน แต่ไม่สามารถหาที่ดินได้ เพราะที่ดิน (ที่ราชพัสดุ) ในบริเวณศูนย์ราชการ มีหน่วยราชการต่าง ๆ ครอบครองไว้หมดแล้ว

2.2 จากการศึกษาสภาพการใช้ที่ดินในปัจจุบันของหน่วยราชการในเมืองหลักขอนแก่น คณะผู้วิจัยได้เสนอแนะข้อคิดเห็นเกี่ยวกับ หน่วยราชการที่ควรย้ายจากที่ตั้งเดิม พื้นที่รองรับหน่วยราชการที่ย้ายจากที่ตั้งเดิม รูปแบบการย้ายของหน่วยราชการ แนวทางการวางผังบริเวณสถานที่ราชการ งบประมาณที่ต้องใช้ การประเมินผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมและสังคม โดยจัดทำเป็นรายงานการศึกษาวิจัยเสนอคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก พิจารณาให้ความเห็นชอบผ่านสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ

2.3 คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก ได้พิจารณารายงานการศึกษาวิจัยดังกล่าว และจากการพิจารณาตรวจสอบรายงานที่คณะผู้วิจัยเสนอในครั้งหลังสุด คณะกรรมการฯ เห็นควรให้มีการปรับปรุงรายละเอียดของแผนการใช้ที่ดินฯ ที่คณะผู้วิจัยได้เสนอไว้ใหม่บางส่วน เพื่อให้แผนการใช้ที่ดินดังกล่าว เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและเหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

สำหรับรายละเอียดของแผนการใช้ที่ดินฯ จะกล่าวรายละเอียดต่อไป

3. ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก

คณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก เห็นควรเสนอแผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออก-เฉียงเหนือ : ขอนแก่น ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 แนวทางการจัดรูปแบบการใช้ที่ดินของหน่วยงานในแต่ละระดับ

3.1.1 หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

เนื่องจากการใช้ที่ดินในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นในปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์ไม่เต็มพื้นที่ กล่าวคือ ที่ดินที่หน่วยงานต่าง ๆ ขอใช้จากราชพัสดุจังหวัดหลายหน่วยงานยังคงมีที่ว่างเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมากพอสมควรที่จะสามารถจัดสรรให้หน่วยงานอื่น ๆ มาใช้พื้นที่ร่วมด้วยได้ ดังนั้นจึงเห็นควรเสนอแนะให้หน่วยงานราชการบริหารส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคในจังหวัดขอนแก่นรวมกลุ่มกันอยู่ในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันและในบริเวณพื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการบริเวณบึงทุ่งสร้าง เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มของหน่วยงาน ซึ่งจะทำให้มีความสะดวกและความคล่องตัวในการบริหารงาน ตลอดจนการประสานงานระหว่างหน่วยงาน และการให้บริการแก่ประชาชนในจังหวัดขอนแก่น

3.1.2 หน่วยงานระดับท้องถิ่น

หน่วยงานเหล่านี้ตั้งอยู่กระจัดกระจายทั่วไปเพื่อให้บริการชุมชนหน่วยงานที่ไม่มีปัญหาสถานที่คับแคบ หรือปัญหาสภาพแวดล้อมของเมือง เห็นควรให้ตั้งอยู่ที่เดิมส่วนหน่วยงานที่มีปัญหาไม่ควรขยายตัวในที่เดิม ควรย้ายหรือขยายโดยการกระจายออกไปสู่ส่วนอื่น ๆ ของเมือง หรือย้ายไปแทนที่หน่วยงานอื่นที่ได้ย้ายออกไปแล้วตามความเหมาะสมทั้งนี้การพิจารณาการย้ายหรือขยายหน่วยงานควรพิจารณาตาม "หลักเกณฑ์การพิจารณาการย้ายหรือขยายที่ทำการของหน่วยงาน" ดังรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 2 ซึ่งควรมีการศึกษาวิเคราะห์ต่อไป

3.1.3 หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ

ส่วนใหญ่เป็นหน่วยงานที่ให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป ในกรณีที่จะมีการย้ายหรือขยายงานในอนาคต ควรเป็นไปในลักษณะของศูนย์ย่อยที่กระจายอยู่ในพื้นที่ แต่จะต้องไม่ขัดกับนโยบายการย้ายและขยายหน่วยงานโดยรวม

3.2 หน่วยงานที่เห็นควรเสนอแนะให้มีการปรับปรุง ขยาย และย้ายหน่วยงาน

จากการพิจารณาโดยอาศัยหลักเกณฑ์ด้านต่าง ๆ อาทิเช่น นโยบายเฉพาะสายการบริหารของหน่วยงาน ลักษณะภารกิจหลักของหน่วยงาน การติดต่อระหว่างหน่วยงานกับหน่วยงานและประชาชน ลักษณะทางกายภาพของอาคารที่ทำการและสภาพแวดล้อม ตลอดจนแผนงานในอนาคต (ดังรายละเอียดปรากฏในภาคผนวก 2) คณะกรรมการฯ เห็นควรเสนอแนะให้หน่วยงานจำนวน 15 หน่วยงาน ในเมืองหลักขอนแก่น สมควรย้ายจากที่ตั้งเดิมในปัจจุบัน และให้มีการขยายหรือการปรับปรุงอาคารสถานที่สำหรับกิจกรรมใหม่

3.2.1 หน่วยงานที่เห็นควรเสนอแนะให้มีการย้าย ขยายและปรับปรุงการใช้พื้นที่ของหน่วยงาน

หน่วยงาน	เหตุผลในการย้าย/ปรับปรุง
<u>หน่วยงานที่ย้ายทั้งหมด</u> 1. สนง.สรรพากรจังหวัด	- ที่ตั้งไม่เหมาะสม เป็นหน่วยงานที่ต้องให้บริการประชาชนเป็นจำนวนมาก ปัจจุบันอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัด ซึ่งมีสถานที่คับแคบ แออัด ไม่สามารถขยายได้ ไม่มีที่เก็บเอกสาร
2. สนง.พาณิชย์จังหวัด	- ที่ตั้งไม่เหมาะสม เป็นหน่วยงานที่ต้องให้บริการประชาชน ปัจจุบันอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัด มีสถานที่คับแคบ ไม่มีที่ขยายขาดแคลนที่เก็บเอกสาร วัสดุ อุปกรณ์

หน่วยงาน	เหตุผลในการย้าย/ปรับปรุง
3. สนง. ปศุสัตว์จังหวัด	- พื้นที่ทำงานคับแคบ ขาดที่เก็บเอกสาร วัสดุอุปกรณ์ ไม่มีที่ขยาย
4. ศูนย์ทะเบียนการค้าเขต 2 * (สนง.สาขาซึ่ง ตวง วัด 104)	- ไม่มีอาคารที่ทำการของตนเอง - ไม่มีอาคารที่ทำการของตนเอง เข้าบ้านของเอกชนเป็นที่ทำงานและที่พัก - ที่ตั้งไม่เหมาะสม ตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัย
5. ศูนย์อุตสาหกรรมเศรษฐกิจภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	- ไม่มีอาคารที่ทำการของตนเอง ปัจจุบันอาศัยพื้นที่ชั้นล่างของฝ่ายพัฒนาน้ำบาดาลอยู่ - ในอนาคตจะมีการขยายงานความรับผิดชอบออกไปมาก ทำให้พื้นที่ทำงานไม่เพียงพอ
6. ศูนย์โรคติดต่อทั่วไป เขต 6 *	- ไม่มีอาคารที่ทำการของตนเอง เข้าบ้านของเอกชนใช้เป็นที่ทำการ และที่พัก - ที่ตั้งไม่เหมาะสม ตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัย
7. ศูนย์ช่างบำรุง แห่งที่ 1 : ฝ่ายจักรกล *	- ไม่มีอาคารที่ทำการของตนเอง เข้าบ้านของเอกชนใช้เป็นที่ทำการ และที่พัก - ที่ตั้งไม่เหมาะสม ตั้งอยู่ในย่านที่พักอาศัย
8. ศูนย์ช่างบำรุง แห่งที่ 2 : ฝ่ายสื่อสาร	- ปัจจุบันอยู่ร่วมกับ สนง. สาธารณสุขจังหวัด - ที่ตั้งไม่เหมาะสมกับลักษณะงาน - มีโครงการจะย้ายไปอยู่ในอาคารที่ทำการใหม่ ในที่ดินของสถานีพัฒนาที่ดิน ภายใน มีนาคม 2533 นี้

หมายเหตุ : * หน่วยงานที่เช่าอาคารที่ทำการจากเอกชน

หน่วยงาน	เหตุผลในการย้าย/ปรับปรุง
9. สนง.โยธาธิการจังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- ไม่มีอาคารที่ทำการของตนเอง ปัจจุบันอาศัยอยู่ในอาคารองค์การบริหารส่วนจังหวัด- กำลังดำเนินการก่อสร้างอาคารของตนเอง บริเวณระหว่างศูนย์อนามัยสิ่งแวดล้อมเขต 4 และที่ดินในส่วนที่ตำรวจขอใช้กำหนดแล้วเสร็จ ภายในมกราคม 2535
<u>หน่วยงานที่ขยายพื้นที่ทำงานไปใช้พื้นที่ของหน่วยงานอื่นในบริเวณใกล้เคียง</u> 10. สนง.ศึกษาธิการจังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- ที่ทำงานคับแคบ แออัด ปัจจุบันอยู่ในอาคารศาลากลางจังหวัด ไม่มีพื้นที่ขยาย ขาดแคลนที่เก็บเอกสาร
11. สนง.สถิติจังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- สภาพภายในสถานที่ทำงานคับแคบ มีปัญหาที่เก็บเอกสาร ไม่มีพื้นที่ขยาย
12. สนง.ราชพัสดุจังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- สภาพภายในสถานที่ทำงานคับแคบ มีปัญหาที่เก็บเอกสาร ไม่มีพื้นที่ขยาย
13. สนง.จังหวัด (ฝ่ายแผน-โครงการ)	<ul style="list-style-type: none">- สภาพภายในสถานที่ทำงานคับแคบ มีปัญหาที่เก็บเอกสาร ไม่มีพื้นที่ขยาย
14. ที่ทำการประชาสัมพันธ์จังหวัด	<ul style="list-style-type: none">- สภาพภายในสถานที่ทำงานคับแคบ มีปัญหาที่เก็บเอกสาร ไม่มีพื้นที่ขยาย

หน่วยงาน	เหตุผลในการย้าย/ปรับปรุง
<u>หน่วยงานที่ปรับปรุงสภาพภายใน</u> 15. ศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 4	- มีเนื้อที่ดินมากถึง 34 ไร่ แต่มีอาคารที่ทำการชั้นเดียว และขนาดเล็ก ทำให้พื้นที่ทำงานไม่เพียงพอ ปัจจุบันขยายพื้นที่ทำงานโดยให้บริเวณชั้นล่างของบ้านพักเจ้าหน้าที่เป็นที่ทำการ ทำให้สภาพแออัดมาก ไม่เป็นสัดส่วนระหว่างพื้นที่ทำงานกับพื้นที่พักอาศัย

3.2.2 แนวทางการปรับปรุงการใช้อาคารของหน่วยราชการ .

จากการสำรวจและวิเคราะห์สภาพของปัญหาในปัจจุบันของหน่วยงานต่าง ๆ สรุปได้ว่า หน่วยงานจำนวน 15 หน่วยงาน ควรมีการปรับปรุง ขยาย และย้ายที่ทำการ ซึ่งได้เสนอแนะแนวทางไว้ โดยแบ่งเป็น

- 1) หน่วยงานที่ควรปรับปรุงภายในบริเวณ
มี 5 หน่วยงาน ได้แก่ ศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 4
- 2) กลุ่มหน่วยงานที่ควรขยายพื้นที่ไปใช้ในพื้นที่ของหน่วยงานอื่นที่อยู่ใกล้เคียง
มี 5 หน่วยงาน ได้แก่
 - สนง. ศึกษาธิการจังหวัด
 - สนง. สถิติจังหวัด
 - สนง. ราชพัสดุจังหวัด
 - สนง. จังหวัด (ฝ่ายแผน-โครงการ)
 - ที่ทำการประชาสัมพันธ์จังหวัด

3) กลุ่มหน่วยงานที่ควรร้ายจากที่ตั้งเดิมในปัจจุบัน

มี 9 หน่วยงาน ได้แก่

- สนง. สรรพากรจังหวัด
- สนง. พาณิชยจังหวัด
- สนง. ปศุสัตว์จังหวัด
- ศูนย์ทะเบียนการค้าเขต 2
- ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ศูนย์ช่างบารุง แห่งที่ 1: ฝ่ายจักรกล
- ศูนย์ช่างบารุง แห่งที่ 2: ฝ่ายสื่อสาร
- สนง. โยธาธิการจังหวัด

ดังมีรายละเอียดของแนวทางการปรับปรุง ขยายและย้ายที่ทำการของหน่วยงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการใช้อาคารของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่น

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการใช้อาคาร		ช่วงเวลา ภายในปี พ.ศ.
	สถานที่ตั้ง ในขนาด	การใช้สถานที่เดิมสำหรับกิจกรรมใหม่	
1. สนง. สรรพากร จังหวัด	รวมอยู่ในบริเวณ ศูนย์ราชการปัจจุบัน โดยจัดพื้นที่ ว่างที่เหลือจากการใช้ประโยชน์ และให้จัดทำผัง- แม่บทการใช้ที่ดิน	ใช้เป็นส่วนขยายของ สนง. ศึกษาธิการ จังหวัด	2535
2. สนง. พาณิชย จังหวัด	ย้ายไปสร้างอา- าคารใหม่ในที่ดิน ของสนง. ที่ดิน จังหวัด	ให้สนง. ราชพัสดุ จังหวัดขยายมาใช้พื้นที่ ของสนง. พาณิชย จังหวัด	2535

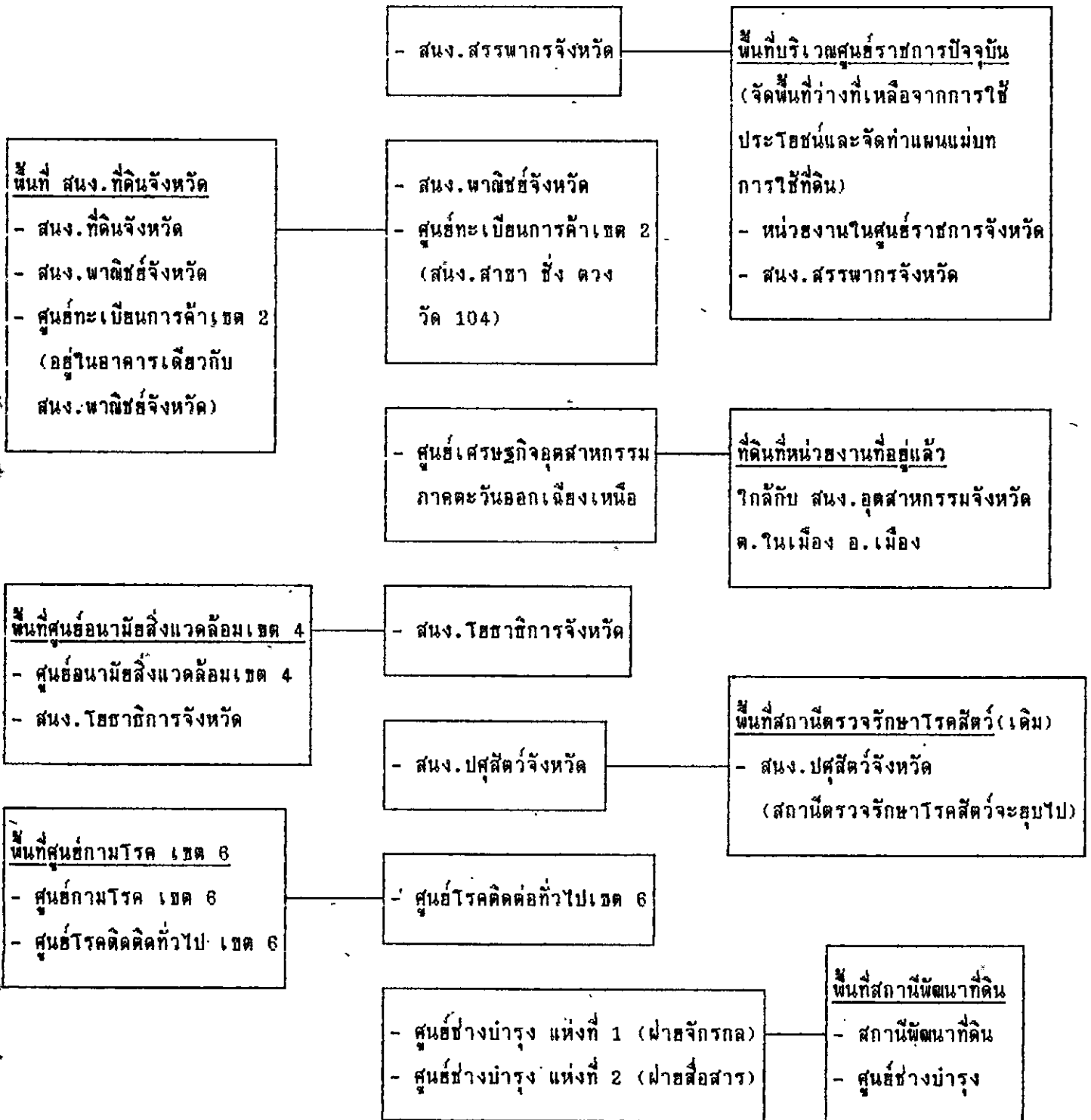
หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการใช้อาคาร		ช่วงเวลา ภายในปี พ.ศ.
	สถานที่ตั้ง ในขนาด	การใช้สถานที่เดิมสำหรับกิจกรรมใหม่	
3. สนง. ปศุสัตว์ จังหวัด	ย้ายไปใช้อาคาร ของสถานีตรวจ รักษาโรคสัตว์ ซึ่ง จะยุบไป	ให้สนง. สถิติจังหวัด ขยายมาใช้พื้นที่ของ สนง. ปศุสัตว์จังหวัด	2535
4. ศูนย์ทะเบียน การค้าเขต 2 (สนง. สาขาซึ่ง ตรง วัด 104)	ย้ายไปใช้อาคาร เดียวกับสนง. พา- ณิชย์จังหวัดที่จะ สร้างใหม่	คืนให้เอกชน	2535
5. ศูนย์เศรษฐกิจ อุตสาหกรรม ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	ที่ดินที่หน่วยงานมี อยู่แล้ว ใกล้เคียง สนง. อุตสาหกรรม จังหวัด ต. ใน- เมือง อ. เมือง	พื้นที่ทำงานเดิมคืนให้ กับฝ่ายพัฒนาน้ำบาดาล	2539
6. ศูนย์โรคติดต่อ ทั่วไปเขต 6	ย้ายไปสร้าง อาคารใหม่ในพื้นที่ ศูนย์กามโรค เขต 6	คืนให้เอกชน	2535

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการใช้อาคาร		ช่วงเวลา ภายในปี พ.ศ.
	สถานที่ตั้ง ในอนาคต	การใช้สถานที่เดิมสำหรับกิจกรรมใหม่	
7. ศูนย์ช่างบารุง (แห่งที่ 1) : ฝ่ายจักรกล	สร้างอาคารใหม่ ในพื้นที่บริเวณ สถานีพัฒนาที่ดิน บริเวณ กม.ที่ 4 ต.ในเมือง ใน เนื้อที่ประมาณ 6 ไร่	คืนให้เอกชน	2535
8. ศูนย์ช่างบารุง (แห่งที่ 2) : ฝ่ายสื่อสาร	สร้างอาคารใหม่ ในพื้นที่บริเวณ สถานีพัฒนาที่ดิน บริเวณ กม.ที่ 4 ต.ในเมือง ใน เนื้อที่ประมาณ 6 ไร่	คืนให้กับ สนง. สาธารณสุขจังหวัด	2535
9. สนง.โยธาธิการ จังหวัด	กำลังก่อสร้าง อาคารใหม่ในพื้นที่ บริเวณศูนย์อนามัย สิ่งแวดล้อมเขต 4 ในเนื้อที่ประมาณ 200 ตารางวา	คืนให้กับองค์การ บริหารส่วนจังหวัด	2535
10. สนง.ศึกษาธิการ จังหวัด	ขยายไปใช้พื้นที่ ของ สนง. สรรพากรจังหวัด	ใช้ในกิจกรรมเดิมของ สนง.ศึกษาธิการ จังหวัด	2539

หน่วยงาน	ข้อเสนอแนะการปรับปรุงการใช้อาคาร		ช่วงเวลา ภายในปี พ.ศ.
	สถานที่ตั้ง ในขนาด	การใช้สถานที่เดิมสำหรับกิจกรรมใหม่	
11. สนนง. สถิติจังหวัด	ขยายไปใช้พื้นที่ของ สนนง. ปศุสัตว์จังหวัด	ใช้ในกิจกรรมเดิมของ สนนง. สถิติจังหวัด	2535
12. สนนง. ราชพัสดุจังหวัด	ขยายไปใช้พื้นที่ของ สนนง. พาณิชยจังหวัด	ใช้ในกิจกรรมเดิมของ สนนง. ราชพัสดุจังหวัด	2535
13. สนนง. จังหวัด (ฝ่ายแผน- โครงการ)	ขยายไปใช้พื้นที่ของ สนนง. พาณิชยจังหวัด	ใช้ในกิจกรรมเดิมของ สนนง. จังหวัด	2535
14. ที่ทำการประช้ำ สงเคราะห์ จังหวัด	ขยายไปใช้พื้นที่ของ สนนง. ปศุสัตว์จังหวัด	ใช้ในกิจกรรมเดิมของ ที่ทำการประช้ำ- สงเคราะห์	2535
15. ศูนย์ช่างสหกรณ์ ที่ 4	อยู่ที่เดิมในปัจจุบัน	ปรับปรุงอาคารและบริเวณใหม่ เน้นการจัดระเบียบอาคารและการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุดให้มีการสร้างอาคารเพิ่มขึ้น และต่อเติมอาคารเดิม	2544

สรุปหน่วยงานที่เสนอแนะให้มีการย้าย ขยาย ปรับปรุง พื้นที่ทำงาน

หน่วยงานที่ควรย้ายจากที่ตั้งเดิม

หน่วยงานที่ขยายพื้นที่ไปใช้พื้นที่ของหน่วยงานอื่น

สนง. ศึกษาธิการจังหวัด

ขยายไปใช้พื้นที่

สนง. สรรพากรจังหวัด

สนง. ราชทัณฑ์จังหวัด
สนง. จังหวัด (ฝ่ายแผน-โครงการ)

ขยายไปใช้พื้นที่

สนง. พาณิชยจังหวัด

สนง. สถิติจังหวัด
ที่ทำการประชาสงเคราะห์จังหวัด

ขยายไปใช้พื้นที่

สนง. ปศุสัตว์จังหวัด

หน่วยงานที่ปรับปรุงพื้นที่
- ศูนย์ข้างสหกรณ์ที่ 4

3.3 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่น

ในการจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการ พื้นที่ที่จะจัดเตรียมไว้จะต้องมีคุณสมบัติดังนี้

คุณสมบัติของพื้นที่

- 1) จะต้องเป็นที่ตั้งซึ่งอำนวยความสะดวกแก่หน่วยราชการในการดำเนินการตามหน้าที่
- 2) จะต้องเป็นที่ตั้งซึ่งประชาชนไปมาเพื่อติดต่อราชการได้สะดวก
- 3) จะต้องเป็นที่ตั้งซึ่งมีความเป็นไปได้สูงในการนำที่ดินมาใช้เป็นสถานที่ราชการ
- 4) เป็นที่ตั้งซึ่งสามารถประหยัดงบประมาณในการก่อสร้าง ดำเนินการและบำรุงรักษา
- 5) จะต้องเป็นที่ตั้งซึ่งไม่ทำลายสภาพแวดล้อมเมือง

ซึ่งในการพิจารณา ได้กำหนดเกณฑ์การพิจารณาพื้นที่ที่จะใช้เป็นที่ตั้งศูนย์ราชการไว้ 5 ประการ ดังนี้

เกณฑ์การพิจารณาเลือกที่ตั้งศูนย์ราชการ

1) ที่ตั้งของที่ดิน

ควรเป็นพื้นที่ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากชุมชนเมืองเดิมจนแยกตัวอย่างโดดเดี่ยว เพราะศูนย์ราชการนั้นจะต้องพร้อมและสะดวกที่จะให้บริการแก่ประชาชน เป็นที่ตั้งที่อยู่ในตำแหน่งที่เป็นแหล่งกลาง (Central Place) ที่มีการบริการและการบริหารงานไปยังหน่วยราชการในอำเภอต่าง ๆ นอกจากนี้ยังควรมีความเหมาะสมในแง่ของความเชื่อมโยงระหว่างโครงข่ายคมนาคม

2) กรรมสิทธิ์ที่ดิน

จะต้องเป็นที่ดินของทางราชการอยู่แล้ว เช่น เป็นที่ราชพัสดุของกรมชนารักษากระทรวงการคลัง หรือ ที่ดินของสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ หรือที่ดินสาธารณะประโยชน์

3) ขนาดแปลงที่ดิน

จะต้องมีขนาดแปลงที่ดินที่ติดต่อกันมีขนาดใหญ่พอสมควร เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มของสถานที่ราชการ จึงสมควรจะมีขนาดแปลงที่ดินตั้งแต่ 40-50 ไร่ขึ้นไป

4) นโยบายการใช้ที่ดิน

การนำที่ดินบริเวณใดมาใช้เป็นสถานที่ราชการ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะไม่ขัดแย้งกับนโยบายการใช้ที่ดินซึ่งเป็นที่ยอมรับมาแต่เดิม หรือเป็นที่ขัดแย้งกับนโยบายการพัฒนาของรัฐ เช่น ที่ซึ่งขัดแย้งกับผังเมือง ที่ดินดังกล่าวถือว่ามันนโยบายการใช้ที่ดินอยู่แล้ว จึงไม่นำมาพิจารณาเปลี่ยนแปลงเป็นการใช้ที่ดินสถานที่ราชการ

5) ความพร้อมในด้านสาธารณูปโภค-สาธารณูปการ

พื้นที่ซึ่งมีความพร้อมในด้านดังกล่าวมาแล้ว ย่อมมีศักยภาพสำหรับการพิจารณา กำหนดให้เป็นที่ตั้งศูนย์ราชการแห่งใหม่ ความพร้อมนี้อาจพิจารณาถึงความพร้อม ในอนาคต เช่น อยู่ในแผนหรือโครงการที่จะดำเนินการก่อสร้างทางด้าน สาธารณูปโภค สาธารณูปการในไม่ช้า

6) ปัจจัยเฉพาะ

เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาอีกเหนือจากที่กล่าวมาแล้ว ปัจจัยเฉพาะนี้อาจกำหนด ไว้ด้วยเหตุผลที่สำคัญกว่าปัญหาการย้ายสถานที่ราชการ เช่น เป็นพื้นที่ซึ่งสงวน รักษาไว้เพื่อความมั่นคงของชาติ หรือเพื่อประโยชน์ของประเทศ เป็นพื้นที่ทหาร และ เป็นพื้นที่ซึ่งกำหนดให้อนุรักษ์ไว้หรือใกล้เคียงกับพื้นที่ที่อนุรักษ์ไว้ เป็นต้น

จากเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าว ประกอบกับการใช้เทคนิคการวิเคราะห์ศักยภาพ พื้นที่ (Potential Surface Analysis : PSA.) ในการวิเคราะห์พื้นที่ที่เหมาะสม คณะ กรรมการฯ เห็นควรเสนอแนะให้มีการจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการใน จังหวัดขอนแก่น เป็น 2 ระยะ คือ ระยะสั้น และระยะยาว ดังนี้

3.3.1 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในระยะสั้น

ในระยะสั้น พื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะใช้เป็นพื้นที่รองรับการขยาย ตัวของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่น มี 2 บริเวณ ได้แก่

1) พื้นที่ว่างภายในบริเวณศูนย์ราชการปัจจุบัน

เนื่องจากการใช้ที่ดินในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบัน มีการใช้ประโยชน์ไม่เต็มพื้นที่ ที่ดินที่หน่วยงานต่าง ๆ ขอใช้จากราชพัสดุจังหวัดหลาย หน่วยงาน ยังคงมีที่ว่างเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนมากพอที่จะสามารถจัดสรรให้หน่วยงานอื่น ๆ มาใช้พื้นที่ร่วมด้วยได้ ดังนั้นหน่วยงานที่ยังคงมีพื้นที่เหลืออยู่จึงควรแบ่งสรรพื้นที่ให้หน่วยงาน อื่น ๆ ที่มีความจำเป็นจะต้องใช้พื้นที่ ซึ่งหน่วยงานที่ควรใช้พื้นที่ในบริเวณนี้ ควรเป็น หน่วยงานที่มีความจำเป็นต้องอยู่ในเมือง เช่น มีการติดต่อหรือให้บริการประชาชน หรือ ต้องติดต่อประสานงานกับหน่วยงานอื่น ๆ ในบริเวณศูนย์ราชการอย่างใกล้ชิด เป็นต้น ทั้งนี้ ควรจะมีการจัดทำผังบริเวณการใช้พื้นที่ให้เหมาะสมด้วย (แผนที่ 2)

2) พื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น

จากการศึกษาพบว่า พื้นที่ที่มีศักยภาพและมีความเหมาะสมมากที่สุดที่ควรจัดเตรียมไว้เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่น ในระยะสั้น คือ พื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบัน บริเวณด้านนอกของแนวถนนด้านตะวันตกของบึงทุ่งสร้าง ติดกับสำนักงานประมงจังหวัด ซึ่งเป็นพื้นที่ที่หมดสภาพของพื้นที่รับน้ำแล้ว มีพื้นที่ประมาณ 55 ไร่ (แผนผังที่ 3) โดยมีคุณสมบัติและความเหมาะสมด้านกายภาพตามเกณฑ์การพิจารณา ดังนี้

ก. คุณสมบัติของพื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการ

1) กรรมสิทธิ์ที่ดิน

เป็นพื้นที่สาธารณประโยชน์ อยู่บริเวณด้านนอกของถนนรอบบึงทุ่งสร้างด้านตะวันตกของบึง การนำพื้นที่ดังกล่าวมาใช้จึงไม่เป็นอุปสรรคแต่อย่างใด สามารถขอโอนสภาพจากที่สาธารณประโยชน์เปลี่ยนเป็นที่ราชพัสดุ เพื่อหน่วยงานต่าง ๆ จะได้ใช้เป็นที่พักสร้างอาคารที่ทำการได้ และให้จังหวัดขอนแก่นเป็นผู้ดูแลรักษา การใช้พื้นที่บริเวณนี้ต่อไป เพื่อป้องกันการรุกรานพื้นที่

2) ขนาดแปลงที่ดิน

มีขนาดพื้นที่ประมาณ 55 ไร่

3) นโยบายการใช้ที่ดิน

ผังเมืองรวมขอนแก่นฉบับล่าสุดซึ่งประกาศใช้เมื่อเดือนธันวาคม 2532 ได้กำหนดให้บริเวณพื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการเดิม เป็นพื้นที่สถาบันราชการ ดังนั้นการนำพื้นที่นี้มาใช้รองรับสถานที่ราชการ จึงเป็นการใช้ที่ดินที่สอดคล้องตามผังเมืองรวม

4) ความพร้อมด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

เนื่องจากที่ตั้งของพื้นที่ต่อเนื่องดังกล่าว เป็นบริเวณที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการเดิม ซึ่งมีความพร้อมด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการอย่างทั่วถึง อาทิ เช่น ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ ฯลฯ ดังนั้นหากมีการพัฒนาพื้นที่ด้วยการลงทุนเพียงเล็กน้อยก็จะสามารถใช้เป็นพื้นที่รองรับสถานที่ราชการได้

5) ปัจจัยเฉพาะ

พื้นที่ต่อเนื่องศูนย์ราชการ มีความเหมาะสมในด้านที่ตั้งที่จะนำพื้นที่มาใช้รองรับสถานที่ราชการแห่งใหม่ ทั้งนี้เพราะเป็นการใช้ที่ดินที่สอดคล้องกับการใช้ที่ดินที่มีอยู่เดิม และยังเป็นการใช้ที่ดินที่จะเสริมให้เกิดเป็นศูนย์ราชการศูนย์เดียวอย่างแท้จริง นอกจากนี้การใช้ที่ดินในลักษณะดังกล่าวไม่ใช่เป็นการย้ายศูนย์ราชการเดิมไปตั้งบริเวณอื่น ซึ่งจะทำให้เป็นการประหยัดงบประมาณได้อย่างมาก และจะไม่เกิดความสับสนแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการ

ข. ความเหมาะสมด้านกายภาพของพื้นที่ต่อเนื่องกับศูนย์ราชการ

1) ลักษณะที่ตั้งและขนาดพื้นที่

เป็นที่โล่งว่าง หมดสภาพรับน้ำแล้ว

2) การเข้าถึง

ปัจจุบันสามารถเข้าถึงได้สะดวกทั้งทางด้านถนนจอมพล (บริเวณหลังศูนย์ราชการ) กว้างประมาณ 8 เมตร และถนนที่แยกจากถนนประชาสโมสร ซึ่งเป็นถนนแอสฟัลท์ ดังนั้นหากมีการปรับปรุงขยายถนนจอมพล และถนนที่แยกจากถนนประชาสโมสรให้ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นถนนสายหลักของพื้นที่แล้ว จะทำให้พื้นที่ต่อเนื่องศูนย์ราชการมีระบบโดยตรงข้ายคมนาคมที่ดี และมีกजरเข้าถึงได้สะดวกยิ่งขึ้น

3) ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ

ปัจจุบันระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการที่ให้บริการบริเวณศูนย์ราชการปัจจุบันมีอย่างสมบูรณ์แล้ว ซึ่งหากจะขยายโดยตรงข้ายการให้บริการมายังพื้นที่ต่อเนื่องศูนย์ราชการจะทำได้ไม่ยากนัก และยังเป็นการลงทุนที่ต่ำมากเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนบริเวณอื่น ๆ

4) สภาพแวดล้อม

ด้านตะวันตกเป็นศูนย์ราชการ ด้านตะวันออกเป็นบึงทุ่งสร้าง ส่วนด้านทิศเหนือและทิศใต้เป็นที่อยู่อาศัยเบาบาง ดังนั้นการใช้พื้นที่ต่อเนื่องศูนย์ราชการเพื่อรองรับสถานที่ราชการแห่งใหม่ จึงไม่ก่อให้เกิดผลกระทบแก่พื้นที่รอบข้าง หากแต่จะเป็นการใช้ที่ดินประเภทสถาบันราชการซึ่งสอดคล้องกับการใช้ที่ดินที่อยู่ข้างเคียง นอกจากนี้ยังเป็นการใช้ประโยชน์ที่ดินเดิมที่ว่างอยู่ให้มีคุณค่าทางเศรษฐกิจอีกด้วย

5) การคมนาคม

เนื่องจากพื้นที่ต่อเนื่องศูนย์ราชการตั้งอยู่ในบริเวณ ศูนย์กลางของเมือง จึงมีการคมนาคมสะดวกทั้งทางถนนและทางรถไฟ การคมนาคมทางถนน ภายในเมืองขอนแก่น มีถนนสายหลัก คือ ถนนประชาสโมสร และถนนศรีจันทร์ นอกจากนี้มี ถนนสายรองอื่น ๆ ภายในเมือง ซึ่งเชื่อมติดต่อกันหมดจนสามารถเข้าถึงศูนย์ราชการเกือบ ทุกถนน

3.3.2 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในระยะยาว

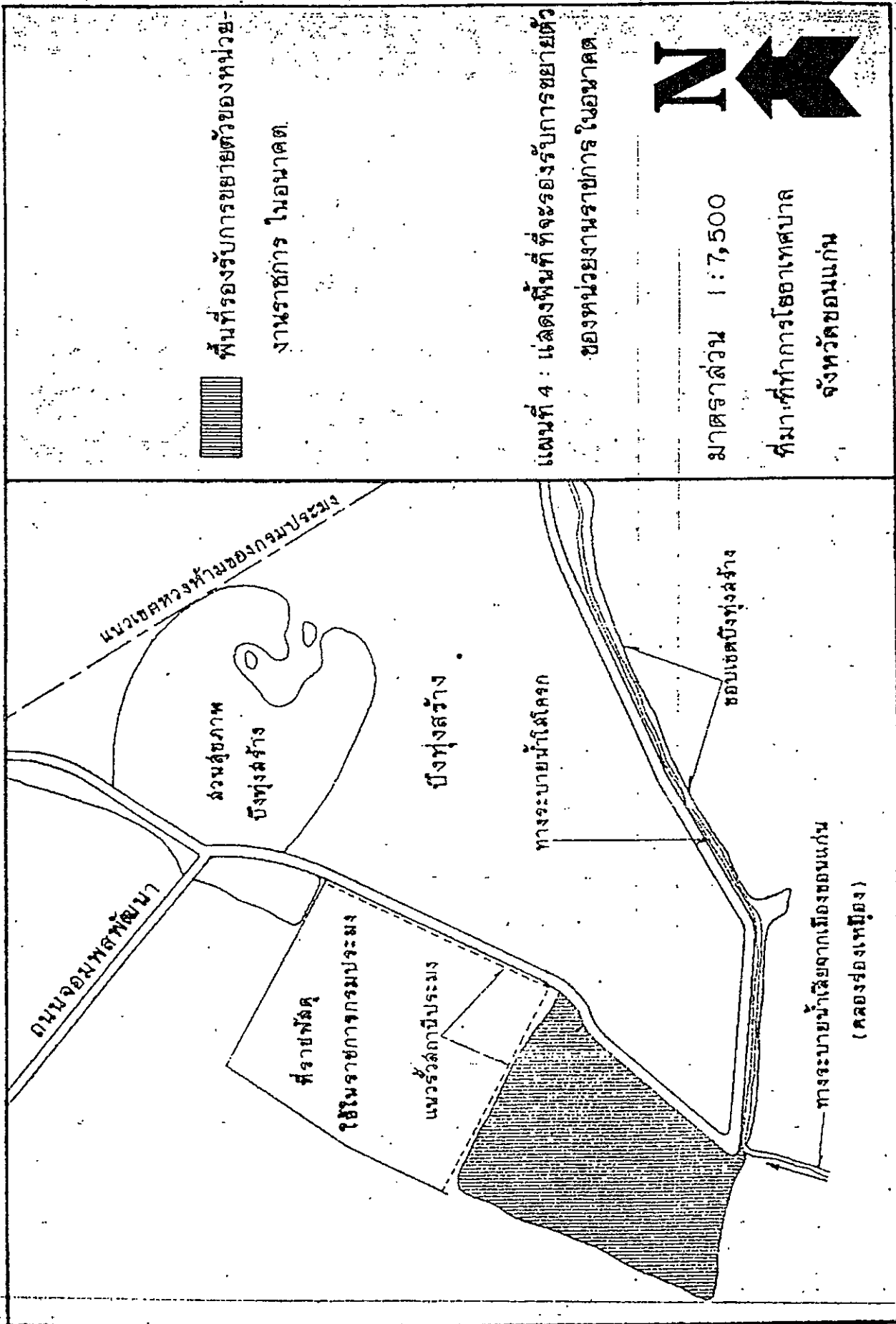
พื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับรองรับการขยายตัวของหน่วยราชการใน จ.ขอนแก่น ระยะยาวนั้น เห็นควรเสนอแนะให้มีการสงวนพื้นที่บางส่วนของบึงทุ่งสร้างที่ หมดสภาพรับน้ำแล้วทางด้านตะวันออกของศูนย์ราชการปัจจุบัน เป็นพื้นที่รองรับฯ (แผนผัง ที่ 4) โดยปรับปรุงสภาพของพื้นที่ให้เหมาะสมกับการใช้งาน ซึ่งจะทำให้หน่วยราชการ ต่าง ๆ รวมกลุ่มอยู่ในบริเวณเดียวกัน มีความสะดวก และคล่องตัวในการบริหารงาน และ การติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงาน เนื่องจากมีความเหมาะสมในทุกด้านตามเกณฑ์ การพิจารณา ทั้งนี้ควรจะมีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ดังต่อไปนี้

1) เห็นควรให้จังหวัดขอนแก่นจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินในพื้นที่บริเวณ บึงทุ่งสร้าง โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน ดังนี้คือ

- เพื่อเป็นพื้นที่รับน้ำ
- เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว และสวนสาธารณะของเมือง
- เพื่อเป็นพื้นที่บำบัดน้ำเสียของเมือง
- เพื่อสงวนพื้นที่บางส่วนของที่ดินเป็นหมดสภาพรับน้ำแล้วเป็นพื้นที่รองรับ การขยายตัวของหน่วยราชการ และพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการใน จังหวัดขอนแก่น ในอนาคต

2) เห็นควรให้จังหวัดขอนแก่น เป็นผู้กำกับ ดูแลและควบคุมการใช้ประโยชน์ พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ให้เป็นไปตามที่ผังแม่บทที่กำหนดไว้

3) บริเวณที่เป็นพื้นที่รับน้ำโดยธรรมชาติอยู่แล้ว ควรมีการขุดลอกโดย สม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ดินแข็ง และให้นำดินที่ขุดลอกนี้ไปถมที่ 55 ไร่ ซึ่งหมดสภาพรับน้ำแล้ว ที่อยู่ติดกับสำนักงานประมงจังหวัดทางทิศใต้ เพื่อจะได้ใช้พื้นที่ 55 ไร่ นี้ให้เป็นประโยชน์ สำหรับรองรับการขยายตัวของหน่วยราชการใน จ.ขอนแก่น ไปพร้อมกันด้วย

 พื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วย-
 งานราชการ ในอนาคต.

แผนที่ 4 : แสดงพื้นที่ที่จะรองรับการขยายตัว
 ของหน่วยงานราชการ ในอนาคต.

มาตราส่วน 1 : 7,500

ที่มาที่ทำการโฮมเทคบาล
 จังหวัดขอนแก่น

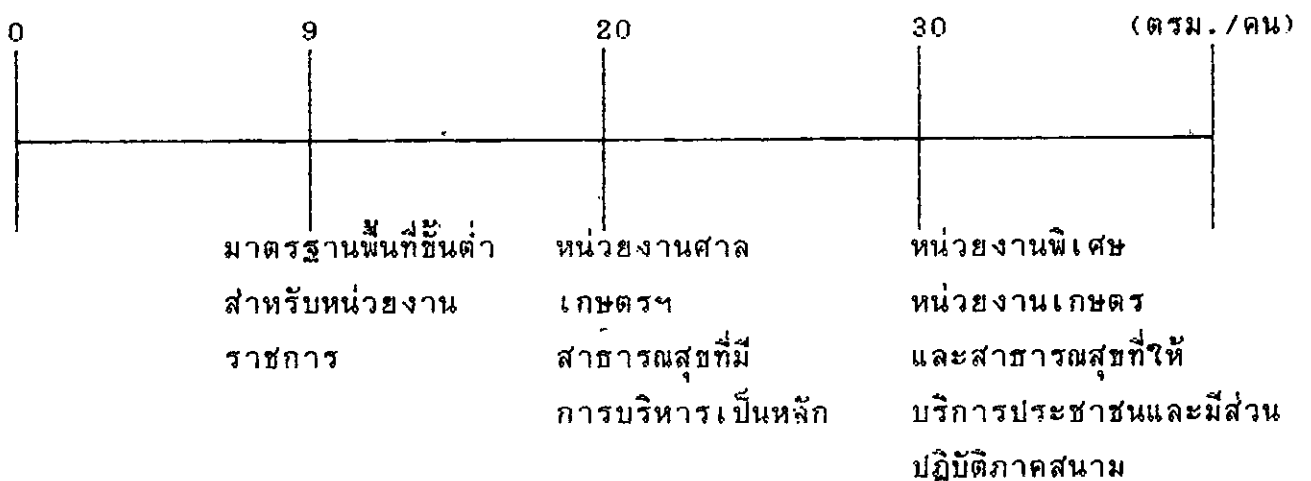
ทางระบายน้ำเนื่องจากเมืองขอนแก่น
 (คลองรองเท้านอง)

3.4 การประมาณการการใช้พื้นที่อาคารราชการในอนาคต

จากการสำรวจและวิเคราะห์การใช้พื้นที่อาคารราชการในจังหวัดขอนแก่น พบความแตกต่างในพื้นที่ทำงานของหน่วยงานต่าง ๆ ดังที่กล่าวแล้ว ในการประมาณการพื้นที่ทำงานในหน่วยราชการ จึงกำหนดแนวทางการประมาณการเป็น 2 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประมาณการการใช้พื้นที่ของหน่วยราชการ

- 1) หน่วยงานทั่วไป ซึ่งมีพื้นที่ทำงานโดยเฉลี่ยต่ำกว่า 9 ตารางเมตรต่อคน กำหนดงานบริหาร เป็นหลัก ให้ใช้พื้นที่ 8.30 ตารางเมตรต่อคน ในการคิดคำนวณพื้นที่ทำงาน และสำหรับหน่วยงานบริการใช้พื้นที่ 9.08 ตารางเมตรต่อคนเป็นเกณฑ์
- 2) หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์กับหน่วยงานกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งเป็นหน่วยงานบริหาร ให้ใช้ค่าเฉลี่ยประมาณ 15 ตารางเมตรต่อคน สำหรับหน่วยงานซึ่งให้บริการและมีส่วนทำการทดลองภาคสนาม ให้ใช้ค่าเฉลี่ย 30 ตารางเมตรต่อคนเป็นเกณฑ์ ซึ่งตัวเลขดังกล่าวเป็นค่าเฉลี่ยที่ได้จากการสำรวจสภาพการใช้พื้นที่จริงในการปฏิบัติงานของหน่วยราชการดังกล่าว
- 3) หน่วยงานศาลให้ค่าเฉลี่ย 20 ตารางเมตรต่อคน ยกเว้นรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยพื้นที่ทำงานต่อคนตามค่าเฉลี่ยจริงเป็นค่าเฉลี่ยในการคิดคำนวณ
- 4) หน่วยงานทั่วไปที่มีพื้นที่มากกว่า 30 ตารางเมตรต่อคน ยกเว้นรัฐวิสาหกิจ ให้ใช้ค่าเฉลี่ยพื้นที่ทำงานต่อคนตามลำดับค่าเฉลี่ยจริงเป็นค่าเฉลี่ยในการคิดคำนวณ

ขั้นตอนที่ 2 การคาดการณ์จำนวนข้าราชการและเจ้าหน้าที่

การคาดการณ์จำนวนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานที่จะมีในช่วงปี พ.ศ. 2535 2539 และ 2544 คัดจากอัตราการเพิ่มข้าราชการร้อยละ 2 ต่อปี โดยใช้ข้อมูลอัตรากำลังของปีสำรวจเป็นฐาน และบางหน่วยงานมีการปรับข้อมูลให้สอดคล้องกับความเป็นจริงและการประมาณการพื้นที่ทำงาน

3.5 ลำดับความเร่งด่วนของการปรับปรุง ขยาย และย้ายหน่วยงานในจังหวัดขอนแก่น

การจัดลำดับของการย้ายหน่วยงานที่มีปัญหาการใช้สถานที่ในจังหวัดขอนแก่นนั้น พิจารณาจากหลักการดังต่อไปนี้

ก. สถานที่ตั้งของหน่วยงาน กรรมสิทธิ์ของที่ดิน ตลอดจนสภาพแวดล้อมในปีสำรวจ (พ.ศ. 2529, 2531) และในปัจจุบัน

ข. ประมาณการเพื่อหาขนาดของพื้นที่ทำงานตลอดจนที่ดินที่จะใช้ในอนาคต โดยกำหนดช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2535 เป็นต้นไป ช่วงละ 5 ปี คือ ภายในปี พ.ศ. 2535, 2539 และ 2544

ค. เปรียบเทียบพื้นที่ทำงานของหน่วยงานในอนาคต ทำให้ทราบถึงความจำเป็นที่จะต้องมีการขยายพื้นที่ทำงานหรือที่ดินต่อไป

จากหลักการดังกล่าวทำให้ทราบว่าหน่วยงานที่มีปัญหาด้านกรรมสิทธิ์ที่ดิน เช่น เป็นที่เช่าจากเอกชนและมีพื้นที่ทำงานคับแคบ ตลอดจนหน่วยงานที่มีที่ตั้งไม่เหมาะสมจะเป็นหน่วยงานที่มีลำดับความเร่งด่วนสูง ส่วนหน่วยงานที่ประสบปัญหาไม่รุนแรงนักก็จะมีความเร่งด่วนในระดับต่ำลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ

นอกจากนั้น สิ่งที่ต้องคำนึงถึงประกอบในการจัด ลำดับความเร่งด่วนของการย้ายของหน่วยงานก็คือ ระยะเวลาที่ต้องสัมพันธ์กันในการโยกย้ายของหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีการย้ายไปทดแทนกันตามความเหมาะสมของที่ตั้งในพื้นที่บางแห่ง

สำหรับหน่วยงานราชการในจังหวัดขอนแก่นที่เห็นควรเสนอให้ย้ายออกหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงตามลำดับความเร่งด่วน มีดังต่อไปนี้

หน่วยงานในจังหวัดขอนแก่น ที่เห็นควรเสนอให้มีการย้าย ขยาย หรือปรับปรุง
ตามลำดับความเร่งด่วน

หน่วยงาน	ความเร่งด่วน			ช่วงเวลาภายใน พ.ศ.
	สูง	กลาง	ต่ำ	
1. สนง.สรรพากรจังหวัด	X			2535
2. สนง.พาณิชย์จังหวัด	X			2535
3. สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	X			2535
4. ศูนย์ทะเบียนการค้าเขต 2 * (สนง.สาขาซึ่ง ตวง วัด 104)	X			2535
5. ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ		X		2539
6. ศูนย์โรคติดต่อทั่วไปเขต 6 *	X			2535
7. ศูนย์ช่างบารุง แห่งที่ 1 * : ฝ่ายจักรกล	X			2535
8. ศูนย์ช่างบารุง แห่งที่ 2 : ฝ่ายสื่อสาร	X			2535
9. สนง.โยธาธิการจังหวัด	X			2535
10. สนง.ศึกษาธิการจังหวัด		X		2539

หน่วยงาน	ความเร่งด่วน			ช่วงเวลาภายใน พ.ศ.
	สูง	กลาง	ต่ำ	
11. สนง. สถิติจังหวัด	X			2535
12. สนง. ราชพัสดุจังหวัด	X			2535
13. สนง. จังหวัด (ฝ่ายแผนและ โครงการ)	X			2535
14. ที่ทำการประชาสัมพันธ์	X			2535
15. ศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 4			X	2544

หมายเหตุ : * หน่วยงานที่เข้าอาคารที่ทำการจากเอกชน

3.6 แนวทางในการวางผังบริเวณและปรับปรุงพื้นที่

3.6.1 พื้นที่บริเวณต่อเนื่องกับศูนย์ราชการ

- 1) ระบบถนนควรมีการตัดถนนเชื่อมต่อจากถนนจอมพลพัฒนา
วกลงมาทางด้านทิศใต้ จนสุดพื้นที่สำนักงานประมงจังหวัด แล้ววกกลับออกไปทางด้านศูนย์
ราชการเชื่อมกับถนนกสิกรรมทุ่งสร้าง ถนนดังกล่าวนี้จะเป็นถนนหลัก (Main Road) ของพื้นที่
- 2) ถนนหน้าพื้นที่ซึ่งเชื่อมต่อมาจากถนนประชาสโมสร ควรขยาย
และปรับปรุงให้เป็นถนนที่ได้มาตรฐาน เพื่อสะดวกในการสัญจร
- 3) เนื่องจากที่ดินในส่วนนี้แต่เดิมเป็นที่ลุ่มซึ่งรองรับน้ำจากเมือง
ปัจจุบันยังมีคูน้ำสาธารณะจากเมืองผ่านเข้ามาในที่ดินด้านประชาสโมสร เพื่อไหลต่อไปยัง
พื้นที่ส่วนใหญ่ของบึง การจัดเตรียมพื้นที่ดังกล่าวเป็นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการ
ในอนาคต จึงจำเป็นต้องมีการเตรียมการแก้ปัญหาน้ำท่วมซึ่งอาจจะเกิดขึ้นได้ กับต้องจัด
วางระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการอื่น ๆ ให้สัมพันธ์กับพื้นที่โดยรอบ
- 4) กำหนดบริเวณการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่ให้ชัดเจน ได้แก่
บริเวณอาคารสำนักงาน บริเวณใช้สอยส่วนรวม บริเวณที่อยู่อาศัย บริเวณพื้นที่ว่าง และ
พื้นที่สีเขียว ระบบเส้นทางสัญจรภายในบริเวณ ฯลฯ

3.6.2 แนวทางการปรับปรุงพื้นที่บริเวณศูนย์ข้างสหกรณ์ที่ 4

การปรับปรุงอาคารและบริเวณของศูนย์ข้างสหกรณ์ที่ 4 เน้น
การจัดระเบียบอาคารและการใช้ที่ดินให้มีประสิทธิภาพสูงสุด โดยให้มีการจัดสร้างอาคาร
ขนาดใหญ่เพียงพอกับความต้องการของจำนวนเจ้าหน้าที่ ซึ่งสภาพปัจจุบันมีพื้นที่ประมาณ
34 ไร่ ประกอบด้วยการใช้ที่ดิน 4 ส่วน คือ

- ส่วนสำนักงาน
- อาคารพักอาศัย
- ส่วนทดลองเครื่องจักรกล
- โรงซ่อมและคลังพัสดุ

เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการใช้อาคารสถานที่และบริเวณ
ซึ่งควรแก้ไขปรับปรุง ดังนี้

ส่วนที่ 1 อาคารสำนักงานปัจจุบันเป็นอาคารไม้ชั้นเดียว มีขนาดเล็กมาก ควรทำการรื้อถอนและสร้างใหม่ในตำแหน่งเดิม ซึ่งมีความเหมาะสมด้านที่ตั้งให้เป็นอาคาร 2 ชั้น พร้อมลานจอดรถของเจ้าหน้าที่และผู้มาติดต่อราชการ และกำหนดให้มีพื้นที่สำหรับขยายทางทิศตะวันตกหรือด้านหลังของอาคารสำนักงาน

ส่วนที่ 2 อาคารพักอาศัยที่กระจุกกระจายภายในพื้นที่ทั้งหมด ควรย้ายไปอยู่ในพื้นที่ด้านหลังสุดของพื้นที่ ซึ่งปัจจุบันมีบ้านพักอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

ส่วนที่ 3 อาคารโรงซ่อมและเก็บพัสดุ มีลักษณะเก่าและทรุดโทรม อีกทั้งอาคารที่มีอยู่ไม่เพียงพอ ควรให้รื้อถอนและสร้างใหม่บริเวณทิศใต้ของพื้นที่ พร้อมทั้งเตรียมพื้นที่สำหรับขยายตัวในอนาคตของการใช้ที่ดินในส่วนนี้

ส่วนที่ 4 กำหนดให้มีพื้นที่สีเขียว (Green Area) ระหว่างพื้นที่พักอาศัยกับส่วนสำนักงานและคลังพัสดุ เพื่อเป็นการรักษาสภาพแวดล้อมและความเป็นสัดส่วนในพื้นที่

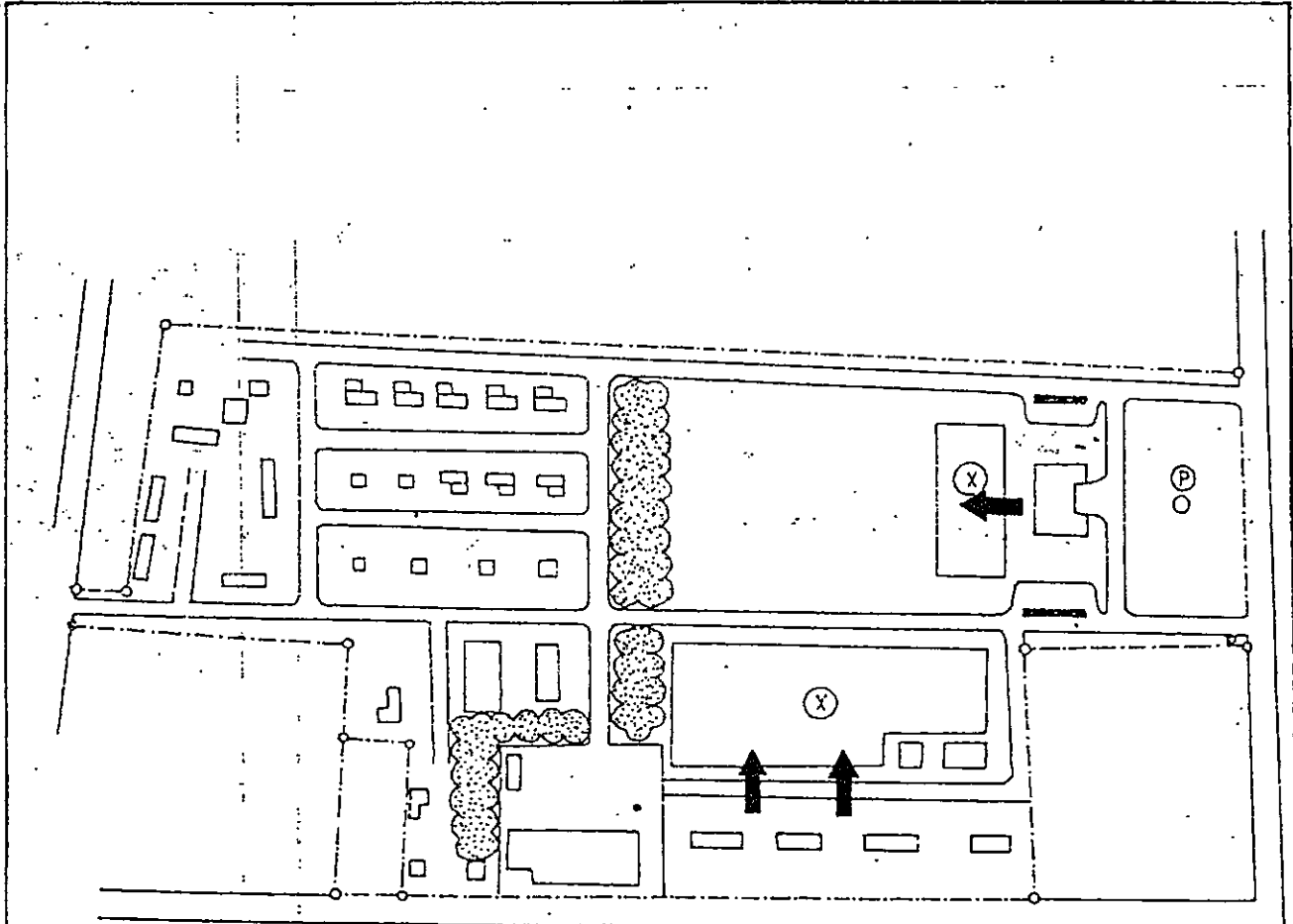
3.7 การจัดที่อยู่อาศัยของข้าราชการ

รัฐควรจัดหาที่อยู่อาศัยให้กับข้าราชการซึ่งไปทำงานประจำอยู่ในจังหวัดขอนแก่น ดังนี้

3.7.1 ข้าราชการระดับสูงหรือหัวหน้าส่วนราชการ หรือข้าราชการที่รัฐเห็นควรให้ไปประจำอยู่ในต่างจังหวัด รัฐควรลงทุนก่อสร้างบ้านพักข้าราชการให้ โดยอาจจะเป็นลักษณะบ้านเดี่ยวหรือบ้านพักอาศัยรวมสูงปานกลาง

3.7.2 ข้าราชการระดับรองลงมาไม่ควรลงทุนสร้างบ้านพักข้าราชการ เพราะมีข้าราชการระดับนี้เป็นจำนวนมาก ซึ่งทำให้ต้องลงทุนสูงมาก อย่างไรก็ตามในกรณีที่มีความจำเป็นจะต้องสร้างบ้านพักให้กับข้าราชการระดับรองลงมา นี้ ควรสร้างที่อยู่อาศัยประเภทแฟลตให้แทนบ้านเดี่ยว/บ้านแฝด/เรือนแถว ซึ่งจะสามารถประหยัดงบประมาณและเนื้อที่ดินในการก่อสร้าง โดยให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ

3.7.3 ข้าราชการระดับล่างที่มีภาระกักดูแลรักษาสถานที่ราชการ และจำเป็นต้องพักอาศัยอยู่ในบริเวณเดียวกับสถานที่ราชการนั้น รวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานฉุกเฉิน รัฐควรก่อสร้างที่อยู่อาศัยประเภทแฟลตให้เป็นการประหยัดงบประมาณและเนื้อที่ และควรพิจารณาก่อสร้างในที่ดินของหน่วยราชการ เพื่อช่วยประหยัดงบประมาณ โดยให้การเคหะแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ

- อาคารสำนักงาน
- พื้นที่รองรับการขยายตัวในอนาคต
- ทิศทางการขยายตัวในอนาคต
- พื้นที่จอดรถ
- พื้นที่โล่งว่างสีเขียว

20 0 20 40 เมตร.

<p>ผังการปรับปรุงอาคารที่ทำการศูนย์ช่างฉกรรณที่ 4</p>	<p>แผนที่ 5</p>
<p>การวางแผนการใช้ที่ดินของสถาบันราชการในเมืองหลัก: ขอนแก่น</p>	

3.7.4 ในบริเวณศูนย์ราชการ ซึ่งสามารถจัดสร้างที่พักอาศัยของข้าราชการ ควรจัดให้มีสาธารณูปโภคที่ได้มาตรฐาน และมีที่ว่างตามเกณฑ์เคหะชุมชนของการเคหะแห่งชาติ เพื่อให้เป็นย่านพักอาศัยที่มีคุณภาพต่อไป

3.8 การจัดการด้านงบประมาณ

การจัดการด้านงบประมาณจะต้องวิเคราะห์ถึงศักยภาพของพื้นที่ เพื่อพิจารณาถึงความต้องการพื้นที่ อันจะนำไปสู่การประมาณการด้านงบประมาณได้ รวมทั้งจะต้องประเมินการเพิ่มของจำนวนบุคลากรประกอบการคำนวณ ความต้องการพื้นที่ ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดังนี้

3.8.1 ความต้องการพื้นที่อาคาร

ในการคำนวณมีหลักเกณฑ์ดังนี้

1) การเพิ่มของบุคลากรจนถึงจำนวนบุคลากรรวมของแต่ละหน่วยงานกำหนดจากเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน ซึ่งเพิ่มประมาณร้อยละ 2 โดยเฉลี่ย

2) หน่วยงานต่าง ๆ จำแนกตามลักษณะงานหลักได้ 3 ลักษณะคือ

2.1) หน่วยงานที่เน้นการให้บริการประชาชน

2.2) หน่วยงานที่เน้นการบริหาร

2.3) หน่วยงานที่มีลักษณะพิเศษ เช่น ศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 4

3) ในการคำนวณนั้น จะคิดความต้องการพื้นที่เฉลี่ย 9.08

ตารางเมตร ต่อบุคลากร 1 คน สำหรับหน่วยงานที่มีลักษณะพิเศษ จะคำนวณให้สอดคล้องกับสถานะของการทำงานและความต้องการที่แท้จริง

4) จัดให้มีพื้นที่เพิ่มเติมเป็นพิเศษ นอกเหนือจากพื้นที่สำนักงานที่ใช้ปฏิบัติการซึ่งได้แก่ ห้องเก็บเอกสาร หรือวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตลอดจนอาคารที่เป็นโรงซ่อมบำรุงหรือเก็บวัสดุอุปกรณ์อื่น ๆ ทั้งนี้โดยการคำนวณจากสถานะและลักษณะเฉพาะของงาน ซึ่งการจัดหาพื้นที่เพิ่มเติมรวมไปถึงการก่อสร้างอาคารเพิ่มเติมด้วย

3.8.2 ความต้องการพื้นที่ดิน

ความต้องการพื้นที่ดินกำหนดจากลักษณะเฉพาะของแต่ละหน่วยงาน ซึ่งมีลักษณะงานหลักแตกต่างกัน ทั้งนี้ ในการพิจารณาจะใช้ข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- 1) อัตราส่วนพื้นที่อาคารต่อพื้นที่ดิน (Floor Area Ratio : FAR) ใช้เกณฑ์ร่วมกัน คือ เท่ากับ 1 : 1 ทุกหน่วยงาน
- 2) อัตราส่วนอาคารปกคลุมดิน (Ground Area Coverage : GAC.) คำนวณจากความต้องการและความจำเป็นของลักษณะงานดังนี้
 - 2.1) หน่วยงานที่เน้นด้านการให้บริการแก่ประชาชนใช้ อัตราส่วนร้อยละ 50 อาทิ เช่น สำนักงานสรรพากรจังหวัด
 - 2.2) หน่วยงานที่เน้นด้านการบริหาร ใช้อัตราส่วนอาคารปกคลุมดินร้อยละ 70 อาทิเช่น ศูนย์เศรษฐกิจอุตสาหกรรมภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
 - 2.3) หน่วยงานที่มีลักษณะพิเศษ และมีความจำเป็นต้องใช้พื้นที่โล่งว่างในการปฏิบัติงาน ให้ใช้อัตราส่วนอาคารปกคลุมดิน ร้อยละ 30 เช่น ศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 4

3.8.3 รายละเอียดการคำนวณงบประมาณ

แบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

- 1) การก่อสร้างอาคารสำนักงาน คิดในอัตรา 6,500 บาทต่อตารางเมตร (ตามราคากลางที่สำนักงานงบประมาณกำหนดไว้ในปี 2533)
- 2) การก่อสร้างโรงซ่อมบำรุง หรือโรงเก็บรถ คิดในอัตรา 2,000 บาทต่อตารางเมตร
- 3) การปรับปรุงพื้นที่ ให้คิดในอัตรา 2,000 บาทต่อตารางวา/500 บาทต่อตารางเมตร
- 4) ค่าขนย้ายคิดในอัตรา 100 บาทต่อตารางเมตร

3.8.4 งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ

งบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการทั้งสิ้น 17,390,170 ¹⁾ บาท

ซึ่งแบ่งออกเป็น

1) ค่าก่อสร้าง	17,222,270	บาท
2) ค่าขนย้าย	167,900	บาท

โดยแบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1	(ภายใน พ.ศ. 2535)	3,813,700	บาท
ระยะที่ 2	(ภายใน พ.ศ. 2539)	1,744,470	บาท
ระยะที่ 3	(ภายใน พ.ศ. 2544)	11,832,000	บาท

¹⁾ งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการไม่ต้องมีงบประมาณในการปรับปรุงพื้นที่ เนื่องจากพื้นที่ทุกบริเวณที่หน่วยงานจะย้ายไปสร้างอาคารที่ทำการใหม่ได้รับการปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว และเนื่องจากกิจกรรมเพาะกล้าไม้ ของ สนง. ป่าไม้ เขตขอนแก่น คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้คงอยู่ที่เดิม ดังนั้น งบประมาณที่จะนำมาใช้เพื่อส่วนราชการนี้ จำนวน 13,620,400 บาท จึงตัดออกไป (เดิมงบประมาณที่ใช้ดำเนินการรวมทั้งสิ้น 31,010,570 บาท)

สำหรับงบประมาณแต่ละประเภทที่ใช้ในแต่ละระยะปรากฏในตารางสรุปต่อไปนี้

รายละเอียดการใช้ งบประมาณ	ระยะเวลาการดำเนินการ			รวมทั้งหมด
	ภายในพ.ศ. 2535	ภายในพ.ศ. 2539	ภายในพ.ศ. 2544	
1. ค่าก่อสร้าง	3,802,500	1,667,770	11,752,000	17,222,270
2. ค่าขนย้าย	11,200	76,700	80,000	167,900
รวมทั้งหมด	3,813,700	1,744,470	11,832,000	17,390,170

สรุป

ประมาณการงบประมาณที่ใช้ในการย้าย หรือปรับปรุงหน่วยงานใน จ.ขอนแก่น

หน่วย : ล้านบาท

1. งบประมาณค่าก่อสร้าง

ระยะที่ 1 (ภายใน พ.ศ. 2535)	3,802,500
ระยะที่ 2 (ภายใน พ.ศ. 2539)	1,667,770
ระยะที่ 3 (ภายใน พ.ศ. 2544)	<u>11,752,000</u>
รวม	<u>17,222,270</u>

2. งบประมาณในการขนย้าย

ระยะที่ 1 (ภายใน พ.ศ. 2535)	11,200
ระยะที่ 2 (ภายใน พ.ศ. 2539)	76,700
ระยะที่ 3 (ภายใน พ.ศ. 2544)	<u>80,000</u>
รวม	<u>167,900</u>

3. รวมงบประมาณทั้งสิ้น (1+2)

17,390,170

* สำหรับรายละเอียดของงบประมาณที่แต่ละหน่วยงานใช้จะปรากฏในภาคผนวก 3

แสดงงบประมาณที่ใช้ในการย้าย ขยาย ปรับปรุงหน่วยงาน

หน่วย : บาท

หน่วยงาน	งบก่อสร้าง	งบปรับปรุง	งบขนย้าย	ดำเนินการ ภายในปีพ.ศ.
1. สนง.สรรพากรจังหวัด	3,802,500	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	6,400	2535
2. สนง.พาณิชย์จังหวัด	ได้รับงบฯแล้ว	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	-	2535
3. ศูนย์ทะเบียนการค้าเขต 2	ได้รับงบฯแล้ว	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	-	2535
4. สนง.ปศุสัตว์จังหวัด	ได้รับงบฯแล้ว	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	-	2535
5. ศูนย์โรคติดต่อทั่วไปเขต 6	ได้รับงบฯแล้ว	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	-	2535
6. ศูนย์ช่างบำรุงเขต 2 แห่งที่ 1,2	ได้รับงบฯแล้ว	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	-	2535
7. สนง.โยธาธิการจังหวัด	ได้รับงบฯแล้ว	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	-	2535
8. สนง.ศึกษาธิการจังหวัด	ไม่ต้องจัดสรร	ไม่ต้องปรับปรุง	20,800	2539
9. สนง.สถิติจังหวัด	ไม่ต้องจัดสรร	ไม่ต้องปรับปรุง	4,800	2535
10. ศูนย์ช่างสหกรณ์ที่ 4	11,752,000	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	80,000	2544
11. สนง.ราชทัณฑ์จังหวัด	ไม่ต้องจัดสรร	ไม่ต้องปรับปรุง	ไม่ต้องเสียค่าขนย้าย	2535
12. สนง.จังหวัด (ฝ่ายแผน- โครงการ)	ไม่ต้องจัดสรร	ไม่ต้องปรับปรุง	ไม่ต้องเสียค่าขนย้าย	2535
13. ที่ทำการประชาสงเคราะห์ จังหวัด	ไม่ต้องจัดสรร	ไม่ต้องปรับปรุง	ไม่ต้องเสียค่าขนย้าย	2535
14. ศูนย์เศรษฐกิจ อุตสาหกรรมภาค	1,667,770	ที่ดินปรับปรุงแล้ว	55,900	2539
รวม	17,222,270	-	167,900	-

หมายเหตุ : - งบขนย้าย คัดจากพื้นที่ในปัจจุบัน (2528)

- หน่วยงานที่ 2-7 ได้รับงบประมาณแล้ว กำหนดว่าจะดำเนินการก่อสร้างอาคารที่ทำการแห่งใหม่ ภายในปีงบประมาณ 2535

- หน่วยงานที่ 2-3 รวมที่ทำการเป็นอาคารเดียวกัน

- หน่วยงานที่ 11-13 ขยายไปใช้พื้นที่ที่อยู่ข้างเคียงติดต่อกันไม่ต้องเสียค่าขนย้าย

- หน่วยงานที่ 14 ได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งงบก่อสร้างและงบขนย้ายแล้ว

3.9 การประเมินผลกระทบของศูนย์ราชการที่มีต่อสภาพแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจ

ผลกระทบด้านสภาพแวดล้อมและสังคม

สภาพแวดล้อมในพื้นที่โดยรอบศูนย์ราชการจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีในด้านคุณภาพชีวิต คุณค่าการใช้ประโยชน์ของประชาชนการให้บริการทางด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการขั้นพื้นฐาน ส่วนทรัพยากรธรรมชาติจะเกิดผลเสียหายในแง่ที่ว่าเมื่อการใช้ที่ดินในที่ดินเดิมเปลี่ยนแปลงไปจากการใช้ที่ดินแบบชนบท เป็นการใช้ที่ดินแบบเมือง โดยมีผลในเรื่องคุณภาพอากาศ คุณภาพเสียง ซึ่งปัจจุบันปัญหาดังกล่าวได้เริ่มมีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อย ๆ แล้วในอนาคตการขยายตัวของศูนย์ราชการจะมีผลทำให้มีการใช้ที่ดินแบบเมืองแออัดมากขึ้น ประชากรเพิ่มความหนาแน่น ซึ่งถ้าหากไม่สามารถแก้ไขหรือป้องกันไว้ อาจเกิดปัญหาสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ตามมาได้อีก อย่างไรก็ตามเมื่อเปรียบเทียบกับผลดีแล้วอาจกล่าวได้ว่า การจัดระเบียบสถานที่ราชการให้เป็นศูนย์ราชการจะช่วยให้เกิดความสะดวกทั้งหน่วยราชการด้านการบังคับบัญชาจากส่วนกลาง และการติดต่อประสานงานระหว่างหน่วยงานเองและเกิดความสะดวกแก่ประชาชนผู้มาขอรับบริการได้สะดวกรวดเร็ว

นอกจากนั้น จากการศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของประชาชนและข้าราชการในจังหวัดขอนแก่น เกี่ยวกับการมีศูนย์ราชการพบว่า เมื่อพิจารณาโดยรวมแล้ว เห็นว่ามีผลดีมากกว่าผลเสีย โดยเฉพาะในแง่ของการปรับปรุงเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งด้านการบริหารราชการ การบังคับบัญชา และการติดต่อประสานงาน ตลอดจนการให้บริการประชาชนและการประหยัดค่าใช้จ่ายของรัฐ และจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนในด้านการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายในการไปติดต่อราชการ

ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

ในการประเมินผลกระทบทางเศรษฐกิจของศูนย์ราชการในเมืองหลักขอนแก่น เป็นเรื่องที่ประเมินผลได้ยากมาก เนื่องจากการวางแผนเพื่อเสนอย้ายหน่วยงานใหม่มายังศูนย์ราชการนี้ ไม่มีอิทธิพลมากเพียงพอที่จะทำให้บริเวณดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างชัดเจน โดยสภาพทางเศรษฐกิจคงจะไม่แตกต่างไปจากเดิม

3.10 ข้อเสนอแนะในการนำแผนไปปฏิบัติ

การปรับปรุงการใช้ที่ดินของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่นตามที่ได้กล่าวมาแล้วมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เนื่องจากมีผลประโยชน์ทั้งในด้านการใช้ที่ดินของเมือง ตลอดจนด้านสังคมและสิ่งแวดล้อมภายในเมือง นอกจากนี้ในด้านงบประมาณก็มีความเป็นไปได้ เนื่องจากถึงแม้จะไม่มี การปรับปรุงการใช้ที่ดินของหน่วยราชการต่าง ๆ ในการก่อสร้างปรับปรุง หรือบำรุงรักษาอาคารสถานที่ในหมวดค่าที่ดิน และสิ่งก่อสร้างเป็นประจำทุกปีอยู่แล้ว การจัดสรรงบประมาณตามแนวทางที่เสนอแนะไว้ในแผนการใช้ที่ดินฯ จะช่วยให้การใช้งบประมาณของรัฐเป็นไปอย่างคุ้มค่า และประหยัดงบประมาณในระยะยาวได้มาก คณะกรรมการฯ พิจารณาเห็นว่า เพื่อให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนการใช้ที่ดินดังกล่าว เห็นควรเสนอแนะให้มีการดำเนินการดังต่อไปนี้

3.10.1 การจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายงานของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต

ให้จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการจัดเตรียมพื้นที่รองรับการขยายงานของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต ซึ่งแบ่งออกเป็น

ก. ในระยะสั้น

จังหวัดควรจัดเตรียมพื้นที่รองรับไว้ 2 บริเวณ คือ

1) พื้นที่ว่างภายในบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบัน จังหวัดควรเป็นหน่วยงานหลักในการจัดสรรที่ดิน (ที่ราชพัสดุ) ที่หน่วยราชการต่าง ๆ ได้ครอบครองไว้ ซึ่งยังคงเหลือว่างอยู่ในปัจจุบัน โดยประสานงานกับกรมธนารักษ์ และหน่วยราชการที่มีสิทธิ์ครอบครองพื้นที่ดังกล่าว และนำที่ว่างเหล่านั้นจัดสรรให้กับหน่วยงานที่มีความจำเป็นจะต้องอยู่ภายในบริเวณศูนย์ราชการ เช่น หน่วยงานมีการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในศูนย์ราชการอย่างใกล้ชิด หรือ หน่วยงานที่ต้องบริการประชาชนในเขตเมืองขอนแก่น

2) พื้นที่ต่อเมืองศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันบริเวณด้านนอกของแนวนถนนด้านทิศตะวันตกของบึงทุ่งสร้าง ติดกับสำนักงานประมงจังหวัด ซึ่งปัจจุบันเป็นพื้นที่ที่หมดสภาพพื้นที่รับน้ำแล้ว มีขนาดพื้นที่ประมาณ 55 ไร่

ข. ในระยะยาว

ให้จังหวัดสงวนพื้นที่บางส่วนของบึงทุ่งสร้างที่หมดสภาพพื้นที่รับน้ำแล้ว ทางด้านตะวันออกของศูนย์ราชการปัจจุบัน เป็นพื้นที่รองรับการขยายงานของหน่วยราชการ และพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต

3.10.2 การดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง.

ให้จังหวัดเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ดังต่อไปนี้

1) จัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้าง โดยกำหนดวัตถุประสงค์ของการใช้พื้นที่ดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน ดังนี้คือ

- เพื่อเป็นพื้นที่รับน้ำ
- เพื่อเป็นพื้นที่สีเขียว
- เพื่อเป็นพื้นที่บำบัดน้ำเสียของเมือง
- เพื่อสงวนพื้นที่บางส่วนที่ต้นเขิน หมดสภาพรับน้ำแล้ว เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการ และพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต

2) ให้จังหวัดขอนแก่นเป็นผู้กำกับ ดูแล และควบคุมการใช้ประโยชน์พื้นที่บริเวณบึงทุ่งสร้าง ให้เป็นไปตามผังแม่บทที่กำหนดไว้

3) ให้จังหวัดดำเนินการขุดลอกพื้นที่บริเวณที่เป็นที่รับน้ำโดยธรรมชาติ อยู่แล้วในขณะนี้โดยสม่ำเสมอ ไม่ปล่อยให้ดินเขิน และให้นำดินที่ได้จากการขุดลอกดังกล่าวไปถมที่ 55 ไร่ ซึ่งหมดสภาพรับน้ำแล้วที่ติดอยู่กับสำนักงานประมงจังหวัดทางทิศใต้ เพื่อจะได้ใช้พื้นที่ 55 ไร่ นี้ให้เป็นประโยชน์สำหรับรองรับการขยายตัวของหน่วยราชการในจังหวัดขอนแก่นไปพร้อมกันด้วย

3.10.3 ควรให้คณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้แต่งตั้งเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2531 ให้มีหน้าที่ในการกำกับ ควบคุม ดูแลและกำหนดแนวทางในการปฏิบัติด้านการใช้ที่ดินของหน่วยราชการให้เป็นไปตามแผนงานการจัดระบบสถานที่ราชการ เป็นองค์กรหลักในการนำแผนไปปฏิบัติต่อไป

3.10.4 ควรมีการขลอการขยายตัวการก่อสร้างอาคาร การปรับปรุงต่อเติมอาคารและการใช้พื้นที่ของหน่วยราชการต่าง ๆ ในศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่องและพื้นที่บางส่วนของบริเวณบึงทุ่งสร้างที่หมดสภาพรับน้ำแล้วทางด้านตะวันออกของศูนย์ราชการปัจจุบันที่จะสงวนไว้ เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการและพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการในจังหวัดขอนแก่นในอนาคต รวมทั้งของหน่วยราชการอื่น ๆ ที่แผนการใช้ที่ดินฯ ได้เสนอแนะให้มีการย้ายหรือปรับปรุงหน่วยงาน จนกว่า ผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการฯ และพื้นที่ดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

3.10.5 ควรให้สำนักงานงบประมาณสนับสนุน งบประมาณในการดำเนินการต่าง ๆ ตามแผนการใช้ที่ดินฯ ทั้งในเรื่องของการจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่อง และผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้าง รวมทั้งการจัดทำแผนปฏิบัติการของการดำเนินงานตามแผนการใช้ที่ดิน ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วน เป็นกรณีพิเศษ

3.10.6 ควรมีการประสานงานกับส่วนราชการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ที่ดินทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ให้มีการปฏิบัติตามแผนฯ ดังกล่าว และในกรณีที่ส่วนราชการใดมีปัญหาในการปฏิบัติตามแผนการใช้ที่ดินฯ ให้เสนอคณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการพิจารณาให้ความเห็นเป็นกรณีไป

3.10.7 จังหวัดขอนแก่นควรเร่งดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1) การจัดทำแผนปฏิบัติการของการดำเนินงานตามแผนการใช้ที่ดินฯ โดยกำหนดหน่วยงานที่จะต้องย้ายตามแผนฯ ขึ้นตอนในการปฏิบัติ และระยะเวลาที่จะดำเนินการให้สอดคล้องกัน พร้อมทั้งกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ และงบประมาณที่จะต้องให้ ฯลฯ ให้ชัดเจนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

2) การจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่นปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่อง และผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้าง โดยเร่งด่วน

โดยให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด รับผิดชอบในการดำเนินการในข้อ

1) และ 2)

4. ประเด็นเสนอเพื่อพิจารณา

ขอความเห็นชอบตามข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณาสถานที่ทำงานของหน่วยราชการในเขตกรุงเทพมหานครและเมืองหลัก ในเรื่อง

4.1. แผนการใช้ที่ดินของหน่วยงานของรัฐในเมืองหลักภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : ขอนแก่น

4.2 ให้คณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการเป็นองค์หลักในการนำแผนไปปฏิบัติต่อไป

4.3 เห็นชอบให้มีการชลอการขยายตัว การก่อสร้างอาคาร การปรับปรุงต่อเติมอาคาร และการใช้พื้นที่ของหน่วยราชการต่าง ๆ ในศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น ปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่อง และพื้นที่บางส่วนของบริเวณบึงทุ่งสร้างที่จะสงวนไว้เป็นพื้นที่รองรับการขยายตัวของหน่วยราชการและพื้นที่พักอาศัยของข้าราชการในอนาคต รวมทั้งของหน่วยราชการอื่น ๆ ที่แผนการใช้ที่ดินได้เสนอแนะให้มีการย้าย หรือปรับปรุงหน่วยงานจนกว่าผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการและพื้นที่ดังกล่าวจะแล้วเสร็จ

4.4 เห็นชอบให้ส่วนราชการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแผนการใช้ที่ดินฯ และกรณีที่มีส่วนราชการใดมีปัญหาในการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวให้เสนอคณะกรรมการจัดระบบสถานที่ราชการ

4.5 เห็นชอบให้สำนักงานประมาณสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการต่าง ๆ ตามแผนการใช้ที่ดินฯ ทั้งในเรื่องการจัดทำแผนแม่บท การจัดทำแผนปฏิบัติการ ฯลฯ ที่เกี่ยวข้องโดยเร่งด่วนเป็นกรณีพิเศษ

4.6 เห็นชอบให้จังหวัดขอนแก่นเร่งดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

1) การจัดทำแผนปฏิบัติการดำเนินงานตามแผนการใช้ที่ดินฯ

2) การจัดทำผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณศูนย์ราชการเมืองขอนแก่น

ปัจจุบันและพื้นที่ต่อเนื่อง และผังแม่บทการใช้ที่ดินบริเวณบึงทุ่งสร้างโดยเร่งด่วน

โดยให้มีคณะกรรมการระดับจังหวัด รับผิดชอบในการดำเนินการในข้อ

1) และ 2)